

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Sygontka

Kod krajobrazu: 24-342.13-002

Położenie administracyjne: Gmina Przyrów, Powiat częstochowski

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Zbiornik Zalesice na Wiercicy, widok na pola uprawne wsi, zadrzewienia śródpolne i wsie. (fot. Jerzy Nita)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Sygontka
ID	1071
Kod krajobrazu	24-342.13-002
Typ, podtyp krajobrazu	7a - Z przewagą terenów porolnych
Typ rzeźby terenu*	C - Krajobrazy pagórkowate
Kod mezoregionu*	342.13
Nazwa mezoregionu*	Próg Lelowski
Typ krajobrazu naturalnego*	Nizin
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Peryglacjalne: równinne i faliste
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.2.3.d
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Lelowski
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	37
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Uboga buczyna niżowa
Kod regionu historyczno-kulturowego*	II.A.27
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Ziemia Nidziańska i Pinczowska
Położenie administracyjne	Gmina Przyrów, Powiat częstochowski
Powierzchnia (ha)	726,7

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - mozaikowy, z przewagą terenów porolnych, ze znacznym udziałem zadrzewień i lasów, w tym młodych pochodzących z naturalnej sukcesji ekologicznej (w okolicach Zalesic, Podgórze, Sygotki i Sierakowa).

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na zachowany wzorcowy dla mozaik krajobrazowych układ struktury krajobrazu, urozmaiconą rzeźbę terenu oraz przestrzenny kontekst wnętrza.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Krajobraz mozaiki zadrzewień, ciepłolubnych okrajków, muraw, w tym siedlisk przyrodniczych (kserotermicznych i napiaskowych) nieużytków rolnych, gruntów ornych, łąk i lasów z wtopionymi w te struktury liniowymi układami ruralistycznymi wsi. Dużym walorem jest zróżnicowanie krajobrazu pod względem rzeźby terenu oraz obecność doliny Wiercicy i przyległej wysoczyzny z wychodniami wapieni. Obszar położony w otulinie PK "Orlich Gniazd". Obszar o bardzo wysokiej różnorodności florystycznej i faunistycznej.

Walory kulturowe

Krajobraz modelowy dla podtypu mozaiki z elementami strukturalnymi tradycyjnych form użytkowania gruntów i zabudowy wsi. Brak szczególnych walorów kulturowych.

Fizjonomia krajobrazu

Dominują krajobrazy zamknięte z licznymi, małymi wnętrzami krajobrazowymi -pozostałościami terenów rolnych. Ekspozycja ograniczona dominującymi zadrzewieniami, będącymi w większości skutkiem sukcesji ekologicznej po zaprzestaniu rolnego użytkowania gruntów. Punkt widokowy przy kamieniołomie. Nieliczne negatywne dominanty dużego zakładu w części zachodniej i linii elektroenergetycznej wysokich napięć. Przez obszar przebiega czarny, turystyczny Szlak Gór Gorzkowskich.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Naturalnie zarośnięty kamieniołom wapieni płytowych na pograniczy Julianki i Sygontki. Doskonały punkt widokowy na kuestę górnójurajską w kierunku południowo-zachodnim. (fot. Jerzy Nita)

ZDJĘCIE NR 2

Krajobraz wzgórzowy - dobrze zachowana ściana kamieniołomu w Juliance. W otoczeniu krajobrazów rolniczych o charakterze mozaikowym. (fot. Jerzy Nita)

ZDJĘCIE NR 3

Sygontka, zarastające tereny łąkowe (fot. Jerzy Nita)

ZDJĘCIE NR 4

Widok z lotu ptaka na miejscowość Sygontka. Zachowane wstęgowe układy pól. (fot. Jerzy Nita)

ZDJĘCIE NR 5

Zachowany historyczna zabudowa stacji kolejowej w Juliance i wieża ciśnień - w otoczeniu krajobrazów leśnych. (fot. Jerzy Nita)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

